

Woord vooraf

Hoeveel nep kan een mens verdragen? Hoe vaak steekt bedrog de kop op en krijgen we de indruk dat er nauwelijks verweer tegen bestaat. Is het ooit anders geweest?

In de oudheid tekenden filosofen verzet aan tegen wie een loopje neemt met de waarheid. Ze riepen op tot het bieden van weerstand aan valsheid en hypocrisie. Een belangrijke taak zagen ze weggelegd voor de filosofie.

Ook de hier besproken denkers uit de moderne en hedendaagse wijsbegeerte zetten mensen aan tot nadenken. Ze binden de strijd aan tegen blinde navolging en dat vergt van ons dat we durven opkomen voor waarachtigheid.

Maar toen kwam het postmodernisme en deed de misvatting de ronde dat geen enkele waarheid nog overeind blijft. Zo werden zelfs de filosofen verantwoordelijk gesteld voor het waarheidspluralisme waarin we vandaag zijn verzeild. De indruk ontstond dat het ontmaskeren van elke vermeende waarheid leidde tot chaos en desoriëntatie als gevolg van een ver doorgedreven relativisme.

Uiteindelijk werd de term *post-truth* gesmeed en ontstond er minachting voor de waarheid. In mediatieke middens werd erop gezinspeeld dat waarheid er niet meer toe doet. Met als gevolg de massale verspreiding van nepinformatie en de onmogelijke indijking van bedrog. De slotsom luidde dat onwaarheden het halen op elke waarheidsbetrachting.

In dit boek ga ik in tegen de verhaallijn die hier wordt geschetst. Want het klopt niet dat er geen reacties zijn gekomen tegen de toenemende desinformatie en ontkenning. Het is een misverstand dat er geen weerstand zou bestaan tegen het doen alsof, het veinzen of elkaar misleiden, zeker als we vaststellen hoe sterk het verlangen naar meer echtheid leeft.

Er is een inhaalbeweging ontstaan tegen wat nep is. Meer mensen krijgen er lucht van dat valsspelen niet de norm kan worden. Het zogenaamde post-waarheid tijdperk is ingetreden als een omwenteling van verontwaardiging, maar nu is de *post-fake* tijd aangebroken. Dit woord introduceer ik om te verwijzen naar de noodzakelijke overstap van valsheid naar meer echtheid.

De aankondiging van het *post-fake* strijdperk begint met de oproep tot het bestrijden van bedrog, te beginnen bij onszelf, in onze privé binnenkamer en op het publieke terrein. We bekennen dat een aantal zaken grondig verkeerd loopt in onze samenleving, en dat kunnen we niet meer loochenen. Dus werpen we een nieuw licht op het bestaan en op onze omgang met elkaar.

Er was geen pandemie nodig om te beseffen dat ieder levend wezen een belangrijke schakel is in het grotere plaatje en dat elke component telt. Dat geldt ook voor de filosofen die ik hier aan het woord laat en die voorstander zijn van levensechte ervaringen. Ze maken zich sterk dat het leven meer is dan het afhandelen van een verlanglijstje, en ze tonen hoe we ons bestaan zinvol kunnen invullen. Dit boek gaat uiteindelijk over de kunst van het niet-vereenzamen.